

نوسینگەى پىڭخەرى پاسپاردە نۆۋدەۋلەتتەيەكان: ھەريىمى كوردستان نمونەيەكى ديارى بەرجەستەكردنى سەرۋەرى ياسا و بەھا ديموكراتىيەكانە

لە پىڭكەۋتى ۲۰۲۱/۶/۲۸ كۆمىتەى پاراستنى پۇژنامەنوسان (CPJ) چەند نىگەرانىيەكى سەبارەت بە دادگايىكردنى بەرپىز قارەمان شوكرى دەرىپى .

ناوبراۋ بە پىرۆسەيەكى ئاشكرا و پوون و بە ئامادەبوونى پارىزەرىك كە لە لايەن دادگاۋە دابىنكرابوو، دادگايىكرا. بەرپىز قارەمان شوكرى بە ۷ سال زىندانى سزادراۋە بە پىتى ماددەى يەك لە ياساى ژمارە ۲۱ سالى (۲۰۰۳). ئەو تۆمەتانەى پىشتراستكرانەتەۋە بە ھىچ جۇرىك پەيۋەندىيان بە كارى پۇژنامەۋانى بەرپىز شوكرىيەۋە نىە .

بەرپىز قارەمان شوكرى بە برپارى دادگا دەستگىركراۋە و بە گوئىرەى ياسا لىكۆلنەۋەى لەگەلدا كراۋە. ناوبراۋ بە ھۆى ئەندامبوون لە پىڭخستەكانى پىڭخراۋىكى چەكدارى ناياسايى و تىۋەگلان لە كارى ھەۋالگىرى بۇ ئەو پىڭخراۋە دەستگىركراۋە و ھوكمدراۋە .

ھەنوۋكە بەرپىز شوكرى لە زىندانى زىكا لە دھۆك ماۋەى زىندانىيەكەى بەسەردەبا. بىگومان، ھەك زىندانىيەك تەۋاۋ مافى پارىزراۋە و چاۋپىكەۋتن و پەيۋەندى خىزانى ھەيە .

ھوكمەتى ھەريىمى كوردستان مەيداي ئازاد بە كۆلەگەيەكى گرنگى ھوكمپانى و توخمىكى بىنەپەتى ديموكراسى دەزانىت. ئىمە شانازى دەكەين كە كوردستان مەيداي ئازاد و بى بەندوبايى ھەيە، و نمونەى بەرجەستەكردنى بەھاكانى ئازادى پادەرىپىن و ئازادى پاگەياندەن لە ناۋچەكە .

دوۋپاتىدەكەينەۋە كە دادگاكان تەۋاۋ سەربەخۆن و سەر بە دەسلەلتى دادۋەرىن، كە دەسلەلتەكانى لە دەستۋور جىگىركراۋە و ھەك ھەر يەكە لە دەسلەلتەكانى جىبەجىكردن و ياسادانان، سەربەخۆى خۆى ھەيە. ھاۋكات، ھوكمەتى ھەريىم دەست لە كاروبارى دادگاكان ۋەرنادات.

ھوكمەتى ھەريىمى كوردستان تەۋاۋ پابەندە بە ھوكمى ياسا و بە پىرۆسەى ياسايى دادپەرۋەرەنە و بىلايەن، و ئازادى پاگەياندەن كارى لەپىشنىيەتى. ھوكمەت لەگەل پىڭخراۋە نۆۋدەۋلەتتەيەكان كاردەكات بۇ دىلنابوون لەۋەى كە ھەريىمى كوردستان پابەندە بە پىۋەرە نۆۋدەۋلەتتەكانى مافى مەۋۇف و ئەو پىڭكەۋتننامانەى كە عىراق پەسەندى كردۋە.

ھەرۋەھا، ھوكمەتى ھەريىم پىڭكەۋتنى لەگەل كۆمىتەى خاچى سوور ھەيە، و بە گوئىرەى پىڭكەۋتنەكە لايەنى ناوبراۋ بۆى ھەيە بى مۆلەت سەردانى تەۋاۋى زىندانى و سەنتەرى چاكسازىيەكان بكا لە ھەريىم. بۇنامىش بەم دوايىيەنە مۆلەت سەردانى پىدراۋە. لە ژىر پۇشنايى ئەم پىڭكەۋتنە، بۇنامى ۱۴ سەردانى ئەنجامداۋە و چاۋپىكەۋتنى لەگەل ۶۰ زىندانى ئەنجامداۋە .

له هه مان كاتدا، لايه نه نۆدهولتتیهكان بانگیشتكراون بۆ بهرهوپیشبردنی چاكسازیی یاسایی و دادوهریییهكان له هه ریم. هه روهها، داموده زگاكان سه بارهت به پرسى ئازادییهكان له گه ل پیکخواوهكانی کۆمه لگهی مه ده نی و سه ندىكای پۆژنامه نووسان له گفتوگو دان. حکومهت له گه ل هاوتا نۆدهولتتیهكان کاردهکات بۆ دلتیابوون له وهی که کوردستان به تهواوی پابهنده به پیوه ره نۆدهولتتیهکانی مافی مرۆف، به تاییهتی له بواری ئازادی میدیادا.